

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Klager hadde deltatt i en åpen anbudskonkurranse vedrørende prosjektadministrasjon ved byggingen av en ny brannstasjon i Oslo. Klagenemnda fant at innklagede ikke hadde brutt forskriften § 20-12 (1) bokstav f ved å tillate at valgte leverandør deltok i konkurransen.

Klagenemndas avgjørelse 2. juni 2008 i sak 2008/42

Klager: Bjørn Bjørnstad Prosjektering AS, Siv. Ing Sv. Bolkesjø ANS, VVS- og klimarådgivning AS

Innklaget: Oslo kommune, Omsorgsbygg Oslo KF

Klagenemndas medlemmer: Jens Bugge, Magni Elsheim, Siri Teigum

Saken gjelder: Bruk av rådgiver ved utarbeidelsen av spesifikasjoner. Likebehandling

Bakgrunn:

- (1) Oslo kommune ved Omsorgsbygg Oslo KF (heretter kalt innklagede) kunngjorde 22. oktober 2007 en åpen anbudskonkurranse med tittelen Viggo Hansteens vei 26 – Ny brann- og ambulansestasjon – Prosjektadministrasjon.
- (2) I konkurransegrunnlaget punkt I 1 var det gitt en orientering om oppdraget:

"1. ORIENTERING OM OPPDRAGET

Oslo kommune v/Omsorgsbygg Oslo KF innbyr Dem herved til åpen anbudskonkurranse om prosjekteringsgruppe kontrakt for bygging av Viggo Hansteensvei 26 – Ny brann- og ambulansestasjon.

1.1 Beskrivelse av oppdraget

Etter å ha utredet mulighetene for ny brannstasjon i Ullernchausséen 26, har man konkludert med at tomten er dårlig egnet til formålet.

Oslo kommune har derfor utredet mulighetene for en ny brannstasjon i Viggo Hansteensvei 26 gjennom et skisseprosjekt. Skisseprosjektet konkluderer med at området er godt egnet til formålet. Oslo kommune har derfor besluttet å flytte eksisterende miljøstasjon i Viggo Hansteensvei 26 til området ved eksisterende brannstasjon samt å oppføre ny brannstasjon i Viggo Hansteensvei 26. Det forutsettes at området omreguleres fra "Tomt for kommunalteknisk virksomhet (felles distriktssentral for de tekniske etater samt areal for støyskjerm)" til "Område for offentlig bebyggelse, brann- og ambulansestasjon samt område for parkbelte i industristrøk/støyskjerm.

Oslo bystyre vedtok 20.06.2007 reguleringsplan for Viggo Hansteensvei 26, gnr. 32/ bnr. 934 med sikte på å oppføre ny brann- og ambulansestasjon.

[...]

Skissene under viser mulig utforming/utnyttelse slik det er presentert i skisseprosjektet.

Planene er videre basert på 2 bygningsvolumer. 1 kontor/kasernebygg og et kombinert bygg for verksteder, vognhaller, gymsal og tekniske rom med tilhørende aktiviteter. Bebygget areal er ca. 1920m².

De to volumene er foreslått bundet sammen med et mellombygg som danner hovedinngang og hovedkommunikasjonsområdet mellom arealene.

Bygningene er foreslått plassert på tilsvarende måte som eksisterende bygninger på tomten, både på grunn av trafikale forhold og p.g.a. antatt byggelinje mot Ringveien. Dette gir sammenhengende manøvrerings- oppstillings- og øvelsesarealer mellom bygget og grensen mot Ringveien, og tilstrekkelig plass foran vognhallen. Samtidig får hovedinngangen en nærhet til adkomstveien som gir oversiktlig og slik at trafikk foran vognhallen unngås.

I bakkant av vognhallene er plassert et ca. 10 m bredt areal i 2 etasjer som skal fange opp verksteder, lagerarealer, tekniske rom og utrykningsgarderobe i 1. etg. Samt trimrom, gymsal, ventilasjonsrom etc. i 2. etg.

Kontor/kaserne – bygget er vist som en 2-etasjes bygning, hvor 1. etg. utnyttes til parkering. Løsningen gir muligheter for noe fremtidig utvidelse ved å bygge inn parkeringsarealet.

- (3) I konkurransegrunnlaget punkt IV 1.1 fremgikk følgende beskrivelse av prosjektet:

"1.1 Innledning

Viggo Hansteens vei 26 ønskes bygget slik det fremgår av det foreløpige skisseprosjekt og reguleringsplan som angitt foran i tilbudsdokumentene.

Viste illustrasjoner, som ikke er gjenstand for vedtak og derfor ikke juridisk bindende, viser en mulig ønsket utbygging. Skissene viser en utforming/utnyttelse slik det er presentert i skisseprosjektet.

Det foreløpige anslag over prosjektkostnad er pålydende ca 78 mill. kroner inkl. mva.

Valgt entreprisform er generalentreprise. Oppdraget omfatter prosjektering for alle fag med HMS-ansvar, fra og med start forprosjekt til og med overtagelse inkl innflytting og garantiperiode. Som underlag for prosjektet er det utarbeidet et enkelt skisseprosjekt basert på leietakers romprogram.

- (4) Videre var det opplyst følgende om skisseprosjektet i konkurransegrunnlaget punkt IV 1.2:

"Foreløpig planer og bistand til skisseprosjekt og reguleringsarbeide er utført av Multiconsult AS, Region Fredrikstad.

Dette oppdraget er nå avsluttet, og arbeidet videreføres av prosjekteringsgruppen (PG). Det er ikke gitt forbud for Multiconsult AS til videre deltagelse i konkurransen om videreføringen av oppdraget.

Likebehandlingsprinsippet anses ikke brutt ved at Multiconsult AS deltar.”

- (5) I konkurransegrunnlaget punkt IV 2. var det gitt en nærmere beskrivelse av oppdragets innhold:

2.1 Generelt om oppdraget

Oppdraget omfatter alle nødvendige fagområder for å utarbeide et komplett forprosjekt med kalkyle, konkurransegrunnlag for generalentreprise, detaljprosjektering og oppfølging i gjennomføringsfasen, bistand ved overtagelse og i garantiperiode, søknader/underlagsmaterieell for alle aktuelle offentlige myndigheter samt være koordinator for arbeidsmiljøspørsmål i prosjekteringsfasen.

Prosjekteringsgruppen velger selv på hvilken måte alle fagområdene skal dekkes, og fordelingen av ansvar og oppgaver mellom gruppedeltakerne, men alle kostnader knyttet til oppdraget skal være inkludert i tilbudet. Dette omfatter også biutgifter som f.eks. intern kopiering, reiseutgifter, administrasjon, kvalitetssikring av egne arbeidere mv. Timepriser for regningsarbeider skal også inkludere biutgifter.

Gruppen skal ha en fast oppdragsansvarlig overfor prosjektledelsen og Omsorgsbygg gjennom hele prosjektet (prosjekteringsgruppeleder (PGL)). I tillegg skal hver av gruppedeltakerne ha en ansvarlig saksbehandler overfor Omsorgsbygg, som skal samsvare med tilbudt bemanning i tilbudsskjemaet.

2.2 Fasene

A. Forberedende fase

Følgende materielle foreligger til oppdraget starter:

- * Skisseprosjekt tegninger utarbeidet av Multiconsult AS.*

Prosjekteringsgruppen skal sette seg inn i prosjektmaterialet, og foreta gransking/evaluering av foreliggende prosjektmaterieell. Videre skal prosjekteringsgruppen påse at behovet for videre kartlegging/prosjektering identifiseres.

Prosjekteringsgruppen skal sikre at det innhentes nødvendig informasjon fra byggherre og leietakere. Prosjekteringsgruppen skal bistå prosjektledelsen slik at første utkast til prosjektets styringsdokumenter kan fremlegges for oppdragsgiver for godkjenning.

Prosjekteringsgruppen skal i eget møte med prosjektdeltakerne avdekke elementene som skal behandles i beslutningsplanen, og bistå med å utarbeide tiltaksplan basert på ovennevnte. Prosjekteringsgruppen skal bistå ved samordning av fremdriftsplan, beslutningsplan, kontrollplan og budsjetter.

B. Forprosjekteringsfase

Prosjekteringsgruppen skal utarbeide et gjennomarbeidet forprosjekt med kalkyle, som ivaretar Omsorgsbyggs og leietakers interesser, og som klarlegger alle forutsetninger slik at det kan danne grunnlag for utarbeidelse av tilbudsdokumenter

for generalentreprise konkurranse. I dette ligger også kvalitetssikring av egne arbeider. I forprosjektet skal planløsningene detaljeres tilstrekkelig til å synliggjøre at alle forskriftskrav, myndighetskrav, brukerkrav mv er ivarettatt. Det skal videre stilles funksjonskrav til tekniske anlegg, kvalitetskrav, estetiske krav mv.

Prosjekteringsgruppen skal foreta nødvendige avklaringer med offentlige myndigheter som søknad om rammetillatelse, søknad om nødvendig plangodkjenning fra Mattilsynet samt utarbeidelse av alle nødvendige miljøplaner m.m som kreves inkl oppfølging i øvrige faser. Prosjekteringsgruppen skal videre utarbeide nødvendige papirer for behandling i AMU hos leietaker (søknad til Arbeidstilsynet). Prosjekteringsgruppen skal bidra til alle styringsdokumentene slik at disse utvikles gjennom hele fasen, og vesentlige endringer legges frem fortløpende for oppdragsgiver. Fasen skal avsluttes med et omforent sett med styringsdokumenter. Arbeidene koordineres av andre (prosjektleder/prosjekteringsleder).

C. Kontrahering-/hoved- og detaljprosjekteringsfase

Prosjekteringsgruppen skal utarbeide konkurransegrunnlag for generalentreprise, hoved- og detaljprosjektering inkl detaljbeskrivelse med nødvendige systemskisser og tegninger, basert på foreliggende forprosjekt og omforente styringsdokumenter. Prosjekteringsgruppen skal bistå ved evaluering av innkomne tilbud for alle fag. Prosjekteringsgruppen skal forberede søknad om igangsettelsestillatelse. I dette ligger avklaring av evt punkter i rammetillatelsen som må være avklart innen det kan gis igangsettingstillatelse, og som naturlig hører inn under byggherrens ansvar. Prosjekteringsgruppen skal følge opp i forhold til alle offentlige myndigheter.

D. Gjennomføringsfasen

Prosjekteringsgruppen skal komplettere nødvendige beregninger, tegninger mv og utarbeide nødvendige arbeidstegninger og detaljmateriale. Gruppen skal også forestå nødvendig komplettering, utarbeidelse av meldinger og kontroll ved endringsarbeider. Prosjekteringsgruppen skal bistå byggeleder i produksjonsoppfølging og å delta i byggemøter og befaringer.

Prosjekteringsgruppen skal selv kontrollere og utarbeide systemer for løpende å dokumentere overfor byggherre at alle beskrevne ytelser i prosjekteringsdokumentene leveres av generalentreprenør.

Prosjekteringsgruppen skal vurdere og eventuelt bistå med attestere entreprenørnotaer i samråd med byggeledelse og bistå ved oppgjørs- og kontraktsspørsmål.

E. Overtagelsesfase

Prosjekteringsgruppen skal delta i slutt og garantibefaringer og avgi uttalelser og bistå byggeleder. Prosjekteringsgruppen skal bistå byggeleder med sluttoppgjør fra entreprenør, utarbeiding av datagrunnlag og rutiner for forvaltning og drift. AS built tegninger utarbeides til FDV dokumentene ved behov.

Prosjekteringsgruppen skal gi nødvendig bistand til oppdragsgiver i garantitiden.

F. Prøvedrift, (innredning), innflytting og evaluering

Prosjekteringsgruppen skal ved behov bistå byggeleder for oppfølging av bygg og tekniske anlegg i en på forhånd definer prøvedriftsperiode, og påse at eventuelle feil og mangler utbedres.

Prosjekteringsgruppen skal kunne bistå leietaker med gjennomføring av innredningsarbeider dersom leietaker finner dette hensiktsmessig. (Egen avtale.) Prosjekteringsgruppen skal bistå byggelder med eventuell oppdatering og avslutning av alle avvik som skal dokumenteres og fremlegges for oppdragsgiver. Bistå oppdragsgiver i garantitiden ved behov. ”

- (6) Innklagede hadde også inkludert en oversikt over status for prosjektet i konkurransegrunnlaget punkt IV 3. Her fremgikk det av punkt 3.3 at det ”er ikke utarbeidet ferdig romprogrammerings- og funksjonsprogrammeringsarbeid”.
- (7) Det fremkom av konkurransegrunnlaget punkt II 6.2 at innklagede ville velge det tilbudet som ble ansett som økonomiske mest fordelaktig. I punkt II 6.3 var det gitt nærmere opplysninger om tildelingskriteriene:

1	Kompetanse	Kompetanse for tilbudt bemanning innen det enkelte fagområdet vurderes med henblikk på relevant: A) Fagkunnskap; nøkkelkvalifikasjoner (formell utdanning, kurs innen aktuelt fagområde) B) Erfaring innen det enkelte fagområde; Relevante referanseprosjektene til hver person med vekt på type bygg, kompleksitet, størrelse, rehabilitering, entrepriseform, funksjon i prosjektet. Tilbyderes tidligere erfaring fra prosjektering av brannstasjoner vil bli vektlagt ved evalueringen. C) Samarbeidsegenskaper; evaluering baseres på informasjon gitt i CV, eller evt telefonsamtale med personenes referansepersoner.	40 %
2	Kvalitet	Oppdragsforståelse og gjennomføringsevne med hensyn på: *Tilbudt ressursbruk; hvilke fagområder dekkes og med hvilken ressursbruk (timeinnsats) *Relasjonsbygging/samarbeid; hvordan gruppen vil bidra til godt samarbeid mellom alle aktørene i prosjektet, og samarbeidsforholdet internt i gruppen *Rolleforståelse knyttet til aktuell prosjektorganisering; hvordan gruppen sin funksjon i forholdet til byggherre, leietaker, off myndigheter, prosjektledelse, entreprenør *Kvalitetssikringssystem; hvordan gruppen vil bidra til at byggherre og leietaker får det produktet de har behov for til riktig tid, kvalitet og pris *HMS; Hvordan gruppen vil bidra til at prosjektet gjennomføres uten uønskede	20 %

		<i>hendelser og uten unødvendig negativ påvirkning på miljø og omgivelser</i>	
		<i>Det presiseres at tilbyder selv avgjør ressursbehovet</i>	
3	Pris	Fra tilbudsskjemaet	40 %

- (8) Frist for å inngi tilbud var 7. desember 2007 kl. 11.00. Ved utløpet av fristen hadde syv leverandører levert tilbud, blant disse var Bjørn Bjørnstad Prosjektering AS sammen med siv. ing. Sv. Bolkesjø ANS og VVS- og klimarådgivning AS (heretter kalt klager) og Multiconsult AS, Region Fredrikstad (heretter kalt valgte leverandør).
- (9) Innklagede informerte klager om valg av leverandør i brev av 13. februar 2008. Fra brevet hitsettes:

”Tildelingskriteriene er, iht. konkurransegrunnlaget, vektet med 40 % på kompetanseelementet, 20 % på kvalitetselementet og 40 % på priselementet. Evalueringen er foretatt med utgangspunkt i en karakterskala på 1-5 for de enkelte kriteriene som igjen er vektet i hht vektingsprosenten. Tildelingen av oppdraget blir således gjort til den tilbyder som etter dette har oppnådd høyest poengsum.

På bakgrunn av forannevnte har Omsorgsbygg Oslo KF til hensikt å tildele oppdraget til Multiconsult AS med følgende begrunnelse:

1 Tildelingskriterie: Kompetanse - vekting 40 %

Generelt er det tilbudt en bemanning med meget god fagkunnskap og erfaring hos samtlige tilbydere. Noe forskjell på erfaringsbakgrunn med relevans til dette prosjektet er det hos de enkelte PG'ene. Dette er det tatt hensyn til i evalueringen. Det beste tilbudet på dette kriteriet er gitt av Multiconsult AS.

2 Tildelingskriterie: Kvalitet - vekting 20 %

Dette tildelingskriteriet er besvart på svært ulik måte hos de enkelte tilbyderne. Det beste tilbudet på dette kriteriet er gitt av Multiconsult AS.

3 Tildelingskriterie: Pris - vekting 40 %

Det er stor differanse på tilbudt pris fra de enkelte tilbyderne. Differansen er på over 60 %. Det er generelt mindre forskjell mellom tilbudte timepriser for tilleggsarbeider. Multiconsult AS har gitt nest lavest pristilbud, ca 9 % over laveste tilbyder.

Totalt sett scorer Multiconsult AS høyest poengsum.

Bjørn Bjørnstad Prosjektering AS sin score er rangert som nr 2 av de 7 evaluerte tilbudene.

Iht. forskrift om offentlige anskaffelser § 22-3 gis det en frist for øvrige tilbydere til å klage på beslutningen. Frist for dette settes til onsdag 27.02.2008 kl. 13.00.”

Klager ba om en nærmere begrunnelse for evalueringen av tildelingskriteriene i brev av 18. februar 2008.

- (10) I brev av 26. februar 2008 klaget klager til innklagede på tildelingsbeslutningen. Det ble i brevet fremholdt at forskriften § 3-8 var blitt brutt ved at valgte leverandør gjennom skisseprosjektet hadde fått et stort konkurransefortrinn i forhold til de øvrige tilbydere. Klager hevdet på bakgrunn av dette at han skulle tildeles oppdraget.
- (11) Innklagede sendte 3. mars 2008 et brev til klager der de la ved kopi av innstillingsbrev fra OPAK AS, som hadde evaluert tilbudene for dem. Fra innstillingsbrevet hitsettes:

”EVALUERING AV TILDELINGSKRITERIENE

Det er utarbeidet et evalueringsskjema for hver tilbyder. Disse følger vedlagt. Det er opplyst i konkurransegrunnlaget at tildelingskriteriene er vektet. For å kunne beregne slik vekting, er det nødvendig å benytte en score-vurdering for hvert av tildelingskriteriene. Det er benyttet en vurdering på en skala fra 1-5 for hvert av kriteriene.

Tildelingskriterie: Kompetanse – vekting 40 %

Generelt er det tilbudt en bemanning med meget god fagkunnskap og erfaring hos samtlige tilbydere. Noe forskjell på erfaringsbakgrunn med relevans til dette prosjektet er de hos de enkelte PG'ene. Dette er det tatt hensyn til i evalueringen. Referanser er ikke kontaktet.

De to beste tilbudene på dette kriteriet er: Tilbyder nr 5 og 7.

Tildelingskriterie: Kvalitet – vekting 20 %

Dette tildelingskriteriet er besvart på svært ulik måte hos de enkelte tilbyderne. Konkurransegrunnlaget gir klare føringer på hvorledes dette skal besvares uten at alle tilbydere har hensyntatt dette.

De to beste tilbudene på dette kriteriet er: Tilbyder 2 og 5

Tildelingskriterie: Pris – vekting 40 %

Det er en vesentlig stor differanse på tilbudt øvre pristak mellom tilbyderne. Differansen er på over 60 %. Det er generelt mindre forskjell mellom tilbudte timepriser for tilleggsarbeider.

De tre beste tilbudene på dette kriteriet er: Tilbyder 5 og 6.

SCORE

Med bakgrunn i evalueringene har tilbyderne oppnådd følgende score:

<i>Tilbyder</i>	<i>Kompetanse (Maks score 2.0)</i>	<i>Kvalitet (Maks score 1.0)</i>	<i>Pris (Maks score 2.0)</i>	<i>Total score (Maks score 5.0)</i>
<i>1</i>	<i>1,80</i>	<i>0,64</i>	<i>0,88</i>	<i>3,32</i>
<i>2</i>	<i>1,80</i>	<i>0,96</i>	<i>0,40</i>	<i>3,16</i>
<i>3</i>	<i>1,80</i>	<i>0,80</i>	<i>0,84</i>	<i>3,44</i>
<i>4</i>	<i>1,80</i>	<i>0,60</i>	<i>1,44</i>	<i>3,84</i>
<i>5 Multiconsult</i>	<i>2,00</i>	<i>1,00</i>	<i>1,76</i>	<i>4,76</i>
<i>6 Bjørnstad</i>	<i>1,80</i>	<i>0,86</i>	<i>2,00</i>	<i>4,66</i>
<i>7</i>	<i>1,90</i>	<i>0,44</i>	<i>1,40</i>	<i>3,74</i>

*Med bakgrunn i dette er det tilbyder **nr. 5 Multiconsult AS** som har oppnådd best score totalt sett.*

ANBEFALING OM TILDELING:

Med bakgrunn i den evaluering som er foretatt anbefales det at kontrakten på prosjekteringsgruppe (PG) tildeles tilbyder nr 5; Multiconsult AS. Øvre rammetak på pris er kr 5.250.000 eks. mva.

(12) Saken ble brakt inn for klagenemnda i brev av 26. februar 2006.

(13) Det er ikke inngått kontrakt.

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (14) Innklagede har brutt kravet til likebehandling ved å la valgte leverandør delta i konkurransen. Valgte leverandør har i forkant av konkurransen bistått med utarbeidelse av reguleringsplan, samt utarbeidet et skisseprosjekt for den nye brannstasjonen. Som en del av skisseprosjektet er det utarbeidet et detaljert romprogram, komplette planer med inventar tegnet inn og en detaljert modell. Dette er langt mer enn det som er vanlig i et skisseprosjekt, og ga valgte leverandør en stor fordel i konkurransen vedrørende prosjektadministrasjon. Etter klagers mening må forskriften § 3-8 tolkes slik at den kun tillater at det utarbeides grove romprogram og boblediagram som viser hvor større enheter skal plasseres på tomten. Dersom innklagede ønsket å ha med valgte leverandør videre måtte tilbudet hentes inn på en annen måte, for eksempel ved tilbud på hele prosjektet, eller ved tilbud på skisseprosjekt og opsjon på det øvrige arbeidet.
- (15) Den vurderingen innklagede foretok før utlysning av konkurransen var feil. De foreliggende dokumenter viser at forarbeidet på arkitektsiden var meget detaljert, og ligner mer på et forprosjekt på tegnesiden enn et skisseprosjekt.
- (16) Det er uten betydning at innklagede opplyste i konkurransegrunnlaget at skissene ikke er juridisk bindende. Det fremgår også av konkurransegrunnlaget at det arbeidet som er gjort skal føres videre. Herunder skal det foretas en granskning av det arbeidet som allerede foreligger. Dette må innebære at det er bygningsmessige detaljer innen rammen av forprosjektet som skal "utvikles" videre.
- (17) Det var ikke god nok kvalitet på tegningene som var lagt ut på Doffin. Klager kontaktet arkitekten for å få bedre tegningsunderlag, men ble av denne henvist til Oslo kommune og Doffin. Klager forstørret da tegningene fra Doffin, men lyktes ikke i å gjøre dem tilstrekkelig klare og tydelige. Valgte leverandør hadde de originale tegningene, og hadde derfor en stor fordel ved utarbeidelsen av sitt tilbud.
- (18) Det bestrides at fristen for levering av tilbud har reparert den fordel valgte leverandør hadde på grunn av sitt tidligere arbeid med prosjektet.

Innklagedes anførsler:

- (19) Innklagede hadde ikke plikt til å avvise valgte leverandør fra konkurransen. Forskriften § 3-8 er ikke i alminnelighet til hinder for at den som har deltatt i et skisseprosjekt også deltar i konkurransen om hovedoppdraget. Oppdragsgiver må imidlertid vurdere om bruk av en rådgiver kan medføre begrensning av konkurransen. Som konkurransegrunnlaget viser, foretok innklagede før kunngjøringen av konkurransen en slik vurdering i forhold til valgte leverandør.
- (20) Valgte leverandør har kun bistått ved utarbeidelse av reguleringsplan og skisseprosjekt. Skisseprosjektet besto av planer, snitt, skissemessige fasader og en enkel 3D-modell der bygningene var plassert i terrenget. Skissene var nødvendige som underlag for å gjennomføre blant annet risiko- og sårbarhetsanalyse, støyanalyse og trafikkanalyse som var forlangt i reguleringsaken.
- (21) Det er ikke foretatt avklaringer av arkitektfaglige, konstruksjonsmessige, elektroniske eller VVS- tekniske løsninger. Valgte leverandør har heller ikke vært involvert i, eller hatt innflytelse på den tekniske beskrivelsen av ytelsen, valg av kvalifikasjonskriterier eller valg av tildelingskriterier i konkurransen.
- (22) Skisseprosjektet utarbeidet av valgte leverandør fremgår i sin helhet av bilag 2 til konkurransegrunnlaget, og har således vært tilgjengelig for alle potensielle leverandører. I konkurransegrunnlaget fremgår det også at skissene ikke er juridisk bindende, men "*viser mulig utforming/utnyttelse*".
- (23) Klager anfører at det var for dårlig kvalitet på skissene som var lagt ut på Doffin, og at de ikke lyktes i å få tilgang til bedre skisser ved henvendelse til arkitekten. Prosjektansvarlig hos innklagede var angitt som kontaktperson både i kunngjøringen og konkurransegrunnlaget, og kunne derfor enkelt vært kontaktet for spørsmål vedrørende konkurransegrunnlaget.
- (24) Tilbudsfristen i konkurransen var svært lang, i overkant av syv uker. Etter innklagedes mening har tilbudsfristen utjevnet eventuelle konkurransefordeler for valgte leverandør.
- (25) Det er i hovedsak det samme leverandørmarkedet for utarbeidelse av skisseprosjekt som for prosjekteringsoppdrag. Det ville være svært vanskelig å få utført nødvendige skisseprosjekter dersom arbeid med skisseprosjektene forhindret leverandørene fra å delta i konkurranse om prosjekteringsoppdraget.

Klagenemndas vurdering:

- (26) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsen omfattes av forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og III.
- (27) Klager har anført at valgte leverandør skulle vært avvist fra konkurransen, fordi han i forkant av konkurransen har bistått innklagede med utarbeidelse av reguleringsplan, samt utarbeidet et skisseprosjekt for den nye brannstasjonen.
- (28) Det følger av forskriften § 20-12 (1) bokstav f, at oppdragsgiver har plikt til å avvise en leverandør som "*har blitt brukt ved utarbeidelsen av spesifikasjoner i strid med § 3-8*". Etter § 3-8 skal oppdragsgiver ikke "*søke eller motta råd som kan bli benyttet*

under utarbeidelsen av spesifikasjoner for en bestemt anskaffelse fra noen som kan ha økonomisk interesse i anskaffelsen, når dette skjer på en måte som vil kunne utelukke konkurranse”.

- (29) Hvorvidt det foreligger brudd på § 3-8 beror på en konkret vurdering av den aktuelle situasjonen, jf. EF domstolsavgjørelsene i C-21/03 og C-34/03 og *”Rettleiar til reglane om offentlege anskaffingar”* side 69. Regelen er et utslag av kravet til likebehandling i lovens § 5. Det er på det rene at innklagede har mottatt råd for en bestemt anskaffelse som er blitt benyttet under utarbeidelsen av spesifikasjoner, og at valgte leverandør har hatt en økonomisk interesse i anskaffelsen. Spørsmålet er om dette har skjedd på en måte som kan *”utelukke konkurranse”*.
- (30) I følge NOU 1997:21 s 124 og senere klagenemndas sak 2003/74, er utarbeidelse av et forprosjekt i alminnelighet ikke nok for å bli rammet av § 3-8 (som er lik den tilsvarende bestemmelsen i forskrift om offentlige anskaffelser av 2001 § 3-6)
- (31) Klager har anført at selv om utarbeidelse av et skisseprosjekt normalt sett ikke medfører at leverandøren ikke kan delta i videre konkurranser vedrørende prosjektet, må det anses som et brudd på regelverket å la valgte leverandør delta i dette tilfellet, fordi skissegrunnlaget var langt mer omfattende enn normalt.
- (32) Skisseprosjektet består i dette tilfellet av en situasjonsplan, en 3D-modell av bygget i terrenget, en fotomontasje, en plan over første og andre etasje, samt en arealoversikt. Dette materialet var lagt ved konkurransegrunnlaget. Det er på det rene at skisseprosjektet skulle legges til grunn som utgangspunkt for det videre arbeidet med prosjektet, jf. konkurransegrunnlaget punkt IV 1.1. Det fremkom likevel at illustrasjonene ikke var juridisk bindende, og at de viste en mulig ønsket utbygging, samt at romprogrammering og funksjonsprogrammering ikke var ferdig.
- (33) På denne bakgrunn kan klagenemnda ikke se at valgte leverandørs råd har kunnet *”utelukke konkurranse”*. Skisseprosjektet har etter klagenemndas oppfatning ikke vært så spesifikt at dette har gitt valgte leverandør en urimelig konkurransefordel i den etterfølgende konkurransen. Klagenemnda finner på grunnlag av dette at innklagede ikke har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 20-12 (1) bokstav f ved å la valgte leverandør delta i konkurransen.
- (34) Klager har videre anført at kravet til likebehandling er brutt som følge av valgte leverandør har bidratt med skisseprosjektet til konkurransen. Lov om offentlige anskaffelser § 5 oppstiller et generelt forbud mot forskjellsbehandling, jf. klagenemndas avgjørelser i sak 2003/36 og 2006/121, 2008/16. Kravet til likebehandling kan innebære at oppdragsgiver har en plikt til å utjevne eventuelle fordeler en leverandør har som følge av tidligere oppdrag for oppdragsgiver, slik at leverandørene stilles mest mulig på lik linje i konkurransen. Spørsmålet blir således om valgte leverandørs deltakelse i konkurransen likevel kan anses å være i strid med kravet til likebehandling som følge av leverandørens rolle i forprosjektet.
- (35) Innklagede har opplyst at det ble foretatt en vurdering i forkant av om valgte leverandør kunne inngi tilbud i konkurransen som følge av rådgivningen. Dette fremgår også av konkurransegrunnlaget. Det ble også gitt en lengre frist for inngivelse av tilbud for å bøte på de fordeler valgte leverandør ville ha ved at han allerede hadde

vært involvert i anskaffelsen. Selv om valgte leverandør hadde en fordel ved at han hadde kunnskap om prosjektet forut for kunngjøringen, er klagenemnda av den oppfatning at kravet til likebehandling ikke er brutt. Dette som følge av at det både ble gitt lang frist for inngivelse av tilbud, og at innsikt i detaljene i skisseprosjektet ikke kan antas å ha vært av stor betydning ved besvarelse av de ulike tildelingskriteriene i konkurransen. Klagenemnda legger til grunn at klager kunne ha fått tegninger etc. fra prosjektansvarlig hos innklagede slik at klager hadde fått tegninger som var klare nok til å inngi et fullverdig tilbud.

Konklusjon:

Oslo kommune v/ Omsorgsbygg Oslo KF har ikke brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 20-12 (1) bokstav f ved å tillate at Multiconsult AS, region Fredrikstad deltok i konkurransen om prosjektadministrasjon.

Oslo kommune v/Omsorgsbygg Oslo KF har ikke brutt kravet til likebehandling i lovens § 5.

For klagenemnda,
2. juni 2008

Siri Teigum